

KALLING, FREDRIK

**Nekrologer [öfver öfversten Johan Henrik
Lemke och Gustaf Fredrik Ulrik Braun].**

Stockholm
1857

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Kalling

Blad
50
Lund
(1857)
o

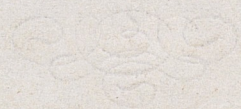
NEKROLOGER.

STOCKHOLM,
F. D. ÖSTLUND & BERLINGSKA BOKTRYCKERIET.
1857.

HERBOLONG

1887

Kungl. biblioteket

0 0000 000085249

Johan Henrik Lemke.

Om minnet af de bygder, som Auras Skald förevigat i sången, är lika sorgligt som heligt för hvarje fosterländskt sinne, så var det dock en tröst för det blödande Sverige då åtskilliga af Finska arméens dyrbara qvarlefvor försakade Ryska örnens retande offerter och öfvergingo till det land, hvars ära de utgjort och för hvars för-svar de mött faror och lidanden.

En af dessa ädla söner från nämnde oförgätliga nejder, hvilken inom det samhälle der han sednast vistats och verkat förvärfvat sig allmän vördnad, nemligen Öfversten och Riddaren *Johan Henrik Lemke*, har nyligen slutat sin ärofulla lefnad till stor sorg för familj och talrika vänner.

Några få drag ur denna affidnes lefnadslöpp torde derföre för-tjena att offentliggöras.

Född i Christina socken af Kymenegårds län den 17 Februari 1778, var J. H. Lemke son af kaptenen vid Savolax infanteri, Fredr. Lemke och Hedvig Sophia Callonius. — Den krigiska anda, hvarmed traditionen och rysshattet (ingalunda den föga bländande gråa uniformen) uppammade hvarje finsk yngling, hade vår affidne äfven fått i arf från far och farfar, hvilken sistnämnde, gift med Prudentia Portan, under Carl XII:s tid också tjent vid Savolax regimente, dit J. H. Lemke, efter idkade grundliga studier vid den berömda Hapaniemi kadettskola, ingick 1796 såsom fänrik med placering på regimentets artillerikompani och hvarmed fortfors, vid alla årens möten å St Michels malm, ända till 1806, då den unge mannen, för sina djupa militäriska kunskaper, uppsöktes och befordrades till löjtnant vid fältmättnings-kåren. — Utänmdes 1808, uti kriget i Finland, till

kapten samt 1814, under norska krigsoroligheterna, till major och riddare. — 1831 öfverstelöjtnant; 1840 öfverste och 1842 post-inspektor i Örebro. — För ett svar på en af Krigsvetenskaps-akademiens frågor: *”Hvilka metoder finnas att i hast skaffa sig topografisk kännedom af ett land, hvaröfver militäriska rekognosceringar saknas; och hvad specialitet fordrar denna kännedom vid reglerandet af krigsoperationer?”* erhöll han 1812 akademiens högsta pris, samt invaldes samma år såsom arbetande ledamot.

Då 1808 års krig utbröt emot Ryssland kommenderades dåvarande löjtnant Lemke till Finland samt bevistade hela detta blodiga krig och dess åtföljande mödor och försakelser, ofta nog *”med snödrifvan till hvilobädd;”* *”nurskogarne till promenadplats;”* *”40 graders köld till proviant;”* *”och kanondundret till taffelmusik;”* (M:l Wacklins hundra minnen) och vexelvis anställd såsom ingenjör-officer och adjutant hos generalerna Adlercreutz, von Döbeln och Gripenberg*) m. fl., hvilka aldrig skydde, men väl uppsökte farorna, deltog han i flera der förefallande drabbningar, såsom vid Sarvika, Mangjårfvi, Kauhafva, Lappo och Alavo; om hvilket sistnämnde tillfälle Adlercreutz's rapport till konungen innehåller, *”att löjtnant Lemke med distinction uträttat de värf och uppdrag, hwartill han blifvit befalld.”* — I förutnämnde egenskap har vår hädangångne veteran äfven sedermera gjort krigen i Tyskland och Norge, med diverse maktpåliggande uppdrag; och att stundom framför fiendens eld rekognoscera trakter samt slå broar öfver floder; och erinrar sig författaren af denna, tyvärr alltför ofullständiga, teckning, den frejdade, men till beröm föga böjde krigaren, excellensen C. H. Posses loford om *”vännen Lemke, hvilken (i Tyskland under dess befäl) icke trotsade, men aldrig undvek faran, samt alltid med samma lugn”* — ett lugn, hvilket också följde honom lifvet igenom; och om någon gång under den sista tjenstebefattningen, der han oafbrutet, såsom en trogen skildtvakt, bevakade sin

*) Den afidne satte ett högt värde på Gripenberg samt ogillade den orättvisa, hvarmed Eklund och Bruzelius i deras äfven i många andra fall opålitliga historiska berättelser behandlat denne redlige och tappra krigare. Dessa äreskändare stå redan inför en högre domstol att svara för sina betenden, fastän några Stockholms-tidningar annonserat subskription för uppsandet af ett monument öfver den ene.

post, den Savolaxska hettan pröfvades, så var dock hjertats godhet alltid försonande till hands.

Öfverste Lemke var således en af de få qvarblifna af den gamla ädla stam, som på Carolinskt vis, för Fäderneslandets sjelfständighet och försvar kämpat och sett döden på nära håll utan att blekna eller rodna; men friden med sina stilla dygder fann äfven i honom en huld vän; — och genom det manliga, flärdfria väsendet, den milda och intagande blicken, som afspeglade själens renhet och samvetsfrid, voro också ekens löf förtroligt inflätade i den krans af lager, som prydde hans hjessa.

»Se på den som så vandrat.»

F. K.

Vid jordfästningen i Örebro stads norra begravningsplats saluterades den affidne veteranen, uppå tillställning af stadens borgerskap, från stadens salutbatteri med 16 kanonskott; och öfver dess stoft är upprest följande minne:

Öfversten och Ridd. J. H. Lemke,

född i Savolax 1778,

död i Örebro 1851.

Vården öfver den ädle medborgaren och tappre krigaren
restes af vänskapen och vördnaden.

(Medborgare af alla klasser bidrogo härtill.)

Gustaf Fredrik Ulrik Braun,

född 1771 den 19:de Juli, ingick ganska tidigt (år 1785) såsom underofficer i krigstjänst vid dåvarande Nerike och Wermlands regimente och, när 1788 års krig utbröt mot Ryssland, åtföljde han Lifbataljonen, hvilken nämnde år på sommaren öfverfördes till Finland. — Han var då nyss fyllda 16 år samt liten, med klen, outvecklade kroppsbuad, hvarföre man tillbjöd honom att vara hemma; men ynglingen fann denna välmening kränkande, och ville utbyta barnkammarlifvet mot de allvarliga lekar, som möta den modige stridsmannen på krigets bana bland skarpa skott och blixtrande svärd; och denna hans ädla enträgenhet bifölls derföre af regimentets chef fältmarskalken grefve Meyerfelt, vördnadsvård i åminnelse, hvilken godhetsfullt behagade yttra: "då vill jag bli såsom en far för dig, och du ska' bo hos mig i kvarteren, min gubbe lilla, samt få mat ur mitt kök; men så snart det smäller, då måste du och jag vara på hvar sin post." — Emedlertid fick Meyerfelt, genast efter ankomsten på finsk botten, befälet öfver den finska fördelningen samt sedan öfver hela arméen och blef derigenom hindrad från det utlofvade närmare tillseendet; men Braun visade snart, att han var en man för sig, oberoende af mentors uppsigt. — Anfallet och intagandet af Högfors den 17 Juli 1789, samt affären vid Anjala den 14 Augusti samma år blefvo också de första tillfällen, der den modiga ynglingen derpå gaf bekräftelse, och visade att han förtjente det beröm, hvarmed han vid rapporten om förstnämnde fäktning blef ihågkommen; dock voro dessa 2 strider blott förpjeser mot det större drama, hvori han deltog å fälten vid Pardakofski och Kämäkofski den 30 April 1790, samt den mördande drabbningen vid Saivitaipal den 14 Juni,

der bland regimentets officerare bröderna Liljestråle, kapten Rapholt och adjutanten Eld förblödde, samt Braun under återtagande af en kanon fick en kula i högra sidan, hvarefter han för dessa och vid flera ställen visade tapperhetsprof belönades med silfvermedaljen för tapperhet i fält. — Till undvikande af vidlyftighet förbigås här de mindre förpoststrider och skärmytslingar, hvilka under krig i allmänhet äro vanliga, samt under dessa 3:ne finska fälttåg nästan oafbrutet omvexlade med de större sammanträffningarne; dylika småstrider, hvori Braun mångfaldiga gånger deltog, blifva alltid utom historiens område, men äro icke destomindre ofta blodiga samt alltid af beskaffenhet att pröfva enskilda individers mod och intelligens. Återkommen 1790 från detta krig, der svenska arméen häfdat sin fordna krigsära, befordrades Braun till sergeant vid Lifkompagniet och, efter en utvald kommendering 1800 vid Drottningholm, utnämndes han, uppå rekommendation af öfverståthållaren grefve Carl Mörner, till fänrik, hvartill hans förut ådagalagda välförhållande bordt berättiga honom. — Vidare 1808 löjtnant på stat vid Örebro kompanie, i hvilken egenskap han gjorde 1808 och 1809 årens kampanjer i Norge, der Braun, anställd vid Jägarne, lærer ansetts såsom en af de skickligaste s. k. partigångare och utmärkte sig flera gånger, särdeles 1808 natten emellan den 21 och 22 Maj, då han med 15 frivillige uppbrände en lång bro midt under Kongsvingers fästnings kanoner, och för hvilken bragd han på generalordres komplimenterades, och under stormningen af Liers skansar s. å., der han erhöi en svår kontusion i hufvudet af en kanonkula, samt belönades straxt derefter med tapperhetsmedaljen i guld. — Pryddes 1809 med Svärdsordens-tecknet, hvilket den tiden verkligen var en prydnad, och befordrades 1810 till kapten vid Lifkompagniet. — Deltog sedermera i 1813 och 1814 årens tyska och norska krig och var närvarande i bataljerna vid Gross-Beeren, Dennevitz, Roselan och Leipzig samt cerneeringen af Maestricht. — 1814 den 22 Maj major i arméen; 1816 den 18 Juni major på stat; 1818 den 11 Maj öfverstelöjtnant och 1821 den 20 Februari afskedad, på begäran, med öfverste namn, hedder och värdighet.

Det är således egna förtjenster, icke rikedom, börd och relationer, hvarigenom denne bivuakens ädle son bragt sig upp till högre grader och lysande vedermälen; och då dertill kommer hans,

www.books2ebooks.eu